

САНА ОЛОХ

ССКП Чурапчытаабы райкомун уонна үлэһиттэр, депутаттарын оройуоннаабы Советын органа

Хаймаат 1931 сыл
алтынны 15 күнүттөн
тахсар
№ 154 (4577)
1974 сыл
АХСЫННЫ
26
КҮНЭ
ЧЭПТИЭР
Сыаната 2 харым

РСФСР ВЕРХОВНОЙ СОВЕТЫН СЕССИЯТА

МОСКВА. (ССТА). Ахсынны 24 күнүгэр Кремль Улахан Дамарнаагыгар ахсыс ыгырымлаах РСФСР Верховнай Советын ахсыс сессията үлэтин садалаата.

Депутаттар уонна ылдымтар сүбүхтэригэр туран табаарыстар Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, Н. Т. Мазуров, А. Я. Пельшени, Н. В. Подгорнай, Д. С. Полянский, М. А. Сулава, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгий, И. В. Капитонов, К. Ф. Нагушевы ытыс дохсун тыаһынан көрүстүлэр.

Сессия көрүстүтэр 1975 сылга РСФСР норуотун хаһаайыстыбатын сайдыытын Государственной былааны уонна 1975 сылга РСФСР Государственной бюджетин, 1973 сылга РСФСР Государственной бюджетин туолуутун туһунан, РСФСР Верховнай Советын Президиумун Ыйаахтарын бигэргэтин туһунан боппуруостар киллэрэллэринилэр.

1975 сылга РСФСР норуотун хаһаайыстыбатын сайдыытын Государственной былаанын туһунан дахылдааты РСФСР Министрдарын Советын председателин солбуйааччы, РСФСР Госпланын председатели депутат Н. И. Масленников отордо. Дахылдаатыт 1974 сылга РСФСР Федерация экономика садым сайдыытын, үлэһиттэр олохторун таһыма үрдэтигин бэлэтэ. Национальной дохуот 5,6 бырыһыан, оттон пятилетка түөрт сылын устата 26 бырыһыан улаатарын, 1974 сылга РСФСР хаһаайыстыбалара 111,6 мөлүйүн тонна бурдуку комубуттарын, пятилетка ааспыт сылларыгар көлөхтөр уонна совхозтар валовой бородуусууларга ахсыс пятилетка ити көмүгэр төгүстөххэ 16 бырыһыан улааппытын ыйда. Итинтэн салгы кэлэр сылга промышленной производство үүнүүтэ 6,6 бырыһыан, таа хаһаайыстыбатын валовой бородуусуулатын көнөтө 50,8 миллиард солкуобайга төгүстүлэр, нөһүдүннээх реальнай дохуота 1975 сылга 5,5 бырыһыан, общественной тутуу фондалара 6,7 бырыһыан улаахтарга уонна 52 миллиард солкуобайга тийиэхтэрэ диэтэ таб. Масленников.

1975 сылга РСФСР Государственной бюджетин уонна 1973 сылга республика бюджетин туолуутун туһунан дахылдааты РСФСР Үбүн министр А. А. Бобровников отордо. РСФСР Министрдарын Совета сессия көрүстүтэр 1975 сылга РСФСР Государственной бюджетин 53447,8 мөлүйүн солкуобайынан эбэтэр 8,3 бырыһыан үүнүүлэх киллэрэр диэн таб. Бобровников иһитиннэрдэ. Депутаттар боппуруостары дүүлэлэһингэ ылардылар.

Быһаарылаах сыл биэтэгэр

Былаан туолла

«Сельхозтехника» отделениетын механизированнай этэрэтин коммунист, опыттаах тракторист П. П. Ефимов салар. Пятилетка туттаах сылыгар кинилэр иннилэригэр 1100 гектар сирин төрдүттэн тупсарым сорууга турбута. Быылгы сыл төрдүс кварталыгар механизатордар бары трактордарын үстүү сменанан үлэстимлэр. Ити

түмүгэр, сменатаабы өгөрөн таһаары иуриатын 1,5 төгүл улаатыннардылар. Онон ахсынны 24 күнүгэр туругунан 1400 гектар сирин төрдүттэн тупсарары ситистилэр.

Оттон завод П. П. Ефимов, сыллаабы эбэтэрэтистибэтин лаппа аһаран, пятилеткатаабы соруудабын 4,5 сылынан төлөрөр ыахтанна. Биһиги көрө.

Ким Гаприлович—5 №-дээх Валындаабы уокрукка, ГОСКИН Тимофей Тимофеевич—11 №-дээх Ленинскэйдээри уокрукка, НИКИТИНА Мария Андреевна—12 №-дээх Кировскэйдээри уокрукка, САВВИСОВ Николай Михайлович—14 №-дээх РайПО-таабы уокрукка, ГАБЫШЕВ Михаил Романович—25 №-дээх Лесков-таабы быһаардым уокрукка

Эбиги быыбардар түмүктэрэ

Ааспыт баскыйманылаа, 1974 сыл ахсынны 22 күнүгэр, Чурапчы сельской Советыгар барыт депутаттар оннулармалар быг быйбардым уокрукка эбиги быыбардар буолулар. Сельсовет депутаттарынан быйбардымлар: САНИВКОВ

ҮЛЭВИТ БОЙОБУОЙ ПРОГРАММАТА

Оройуон үлэһиттэрэ ССКП КК ахсыннытаабы Пленумун уонна ССРС Верховнай Советын иккис сессиятын түмүктэрин биһирчиллэр

Карл Маркс аатынан совхоз рабочайдара, инженер-нэй-технической үлэһиттэрэ, сулууслаахтара «1975, сылга ССРС норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарын Государственной былаанын уонна ССРС Государственной бюджетин бырайыактарын тутарынан» боппуруобу көрбүт ССКП КК ахсыннытаабы Пленумун уонна ССРС Верховнай Советын II сессиятын үлэлэрин ахсаабат итирээһиннэн көтөхтүлөр уонна бэлэтэммит даһаллары дьин астыныллан көрүстүлэр.

ССРС норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарын Государственной былааныгар национальной дохуот үүнүүтэ, норуот олохун материалнай уонна культурнай таһымын үрдэтигэр көрүлэр. Ону таһа норуот хаһаайыстыбатын, промышленность салааларын үлэлэрин хаачыстыба өтү-

нэн көрдөрүүлэригэр, көдүүстэрин үрдэтигэр, норуот хаһаайыстыбатын бары ресурсаларын толору туһаныга сүрүн болгомото туһайыл-

Кэлэр сылга— Үрдүк ситиһиилэри

лар. Обществений үлэ оторунуотун үүнүүтэ 6 бырыһыанга төгүстөрө бэлэтэнэр. Туттууга уонна муньунууга туһанылар национальной дохуот 6,5 бырыһыан үүнэрэ көрүлэр.

Совхоз рабочайдарын таһаарылаах үлэлэрин түмүгэр быыл ааспыт үлэ туһааннаах көмүстөрө ынах сүөһүнү 168, ол иһигэр ынар ынагы 101, сылгыны

130, биир 149 төбөнөн ордук итин турарыт. Оттон үтү государствога атылааһынны 1839 центнеринэн үрдэттибит. Быылгы кыстык икки ыйыгар үтү туттарыс соруудабын 121,5 бырыһыан толорон, ынах сүөһү туһата суох өлүүтүн ааспыт кыстык туһааннаах көмүстөрө аччата, оройуон хаһаайыстыбаларын икки ардыларыгар ытыллар социалистической хуоталаһыга ыһааһылаарынан таһыстыбит.

ССКП КК ахсыннытаабы Пленумун уураада уонна төхсүс ыгырымлаах ССРС Верховнай Советын иккис сессиятын матырыяаллара биһиги совхозпуч бары үлэһиттэрин, специалистарын пятилетка туттаах уонна түмүктэһиннээх сылларыгар өссө үрдүк ситиһиилэргэ көрүлүүллэр.

Н. ТАРАСОВ,
совхоз экономика.

Көрдөбүл өссө улаатар

ССКП КК Комитетин ахсыннытаабы Пленумун, оно партиа КК Генеральной секретара таб. Л. И. Брежнев этиитин уонна ССРС Верховнай Советын II сессиятын матырыяалларын Чурапчы 1 №-дээх арыс ылаастаах оскуолатын коллектива улахан сөгөрүннэн көрүстэ.

ССКП XXIV съезин уураахтарыгар сөп түбөһүннэри, кэлэр сылга уопсай үөрэхтэһин оскуодаларын материалнай базата салгыс бөдөрүөгө, иннилэригэр 42 мөлүйүнтөн таһа өгө үөрэннэ. Үрдүк үөрэх заведенийаларыгар 973 тыһымыча студены, аналлаах орто үөрэххэ 1,4 мөлүйүнтөн таһа үөрэнэччини ылым былаанналар.

Биһиги оскуолабыт учууталлара дойдун экономикай кууһун-хүдэрин салгыс бөдөрүгөр, бүтүүн орто үөрэхтэһини ситиһиннээхтик, олоххо киллэрингэ уонна үүнэр көлүөнэни үөрэтини-итиния тупсарымыга үрдүк эппитиннэни туруоруна үлэстимлэр.

А. БОРИСОВА,
норуот үөрэтиринитин туйгуна.

ДИРИН АСТЫНЫЫНАЙ КӨРҮСТҮБҮТ

Норуот хаһаайыстыбатын бары салааларыгар төхсүс пятилетка былааннарын толорууну уонна аһарымы биһиги хаан-уруу партиабыт советский норуот иһигэр биһиги бочуунаах соруу быһымынан туруорар. Ол да иһин биһиги дойдубут иһин диэки модунуу хардыллыр, санаттан сина кыйаһылары ситиһэр. Ону биһиги өссө төгүл ССКП КК ахсыннытаабы Пленумун уонна төхсүс ыгырымлаах ССРС Верховнай Советын иккис сессиятын матырыяалларынтан аадаммыт улахан биһирэбилинэн, кин туттуунан көрүстүбүт. 1975 сылга ССРС норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарын Государственной былааныгар бу пятилеткага үлэ орудиятын оторуу 1,6 төгүл улааххы тустаах, 25 тыһымыча кэригэ сина массамалары, механизмнар, аппараттары өгөрөн таһаары баһыланнахха, үлэ орудиялара өгөрүмүтүлөөх, туһанарга тупсабай, арыах матырыяал барар, бөҕө-таа буолууларыгар ураты болгомото уурулууда диэн бэлэтэннэ.

Коммунистической партиа уонна Советский правительство итинник адалы кыйаһыларыгар күүрөөһүннээх үлэ-битиннэп эппиттибит. Ол курдук, «Сельхозтехника» отделениетын бары үлэһиттэрэ пятилетка туттаах сылын былааннарын тиэтөөхтик толорор ыахтанналар. Оттон быйым пятилеткатаабы соруудабын бу ый 24 күнүгэр туругунан 60,9 тыһымыча тонна-килограммнан, ити иһигэр быйылгы сыллаабы социалистической эбэтэрэтистибэбин 97060 тонна-килограммнан аһара толордум.

Пятилетка түмүктэһиннээх сылыгар үлэ оторунуотун өссө үрдэтэр туһугар бары сатабылбын уонна дьобурбун уурубуум.

Ф. ИВАНОВ.

коммунистической үлэ ударнига, шофер.

СОВЕТТАР ОРУОЛЛАРЫН САЛГЫЫ ҮРДЭТИЭХХЭ

Райсовет исполкомун председателэ таб. Р. Р. Бурнашев дакылаатыттан

Оройуон үлэһиттэрэ тохсус пилетка тутах сыл сэрүдэхтэрин ситиһилээхтик толорор иһин хабаргытаабыр да ордуң өрө көтөҕүлүүдэхтик, түмүтүлээхтик үлэһиттэр. Советтар төрийэр-маассабай үлэлэрин ис хоһоонунан кадрдары кытары үлэ, исполкомнар уонна сессиялар оруолларын үрдэтти, кинилэр ылынар быһаарымыларын олоххо киллэрингэ төрийэр үлэни күүһүрдүү, депутаттар Совет үлэтигэр активностарын өрө көтөҕүү, общественной таргиттэлэр үлэлэрин быһаччы салайым, о.д.а. боппууостар буоллулар. Райсовет исполкома отчуоттуур бйрэмэҕэ алын Советтар төрийэр-маассабай үлэлэрин салгыы тупсарымыга улахан бөлбөмтөнү турда.

Райсовет исполкомун ашараата, кини отделларын эбидиссайдара, сөптөөх кадрдарынан сүүмүрдөннүлэр. Арай физическай културада уонна спорка комитетин председателэ уһун бйрэмэҕэ буолла иди. Исполком уонна кини отделлара бйэлэрин үлэлэрин икки сыллаах кэскиллээх былаан быһымыттан ытталлар. Оройуон уонна нэһиликтэр сүрүн инициативнай, кэскиллээх боппууостара Советтар сессияларыгар дүүллэһиллэллэр. Советтар исполкомнара Сокуонунан көрүлүүбүт бөддьүөхтөргө сөп түбэһиннэрэн сессияларга ыттан иһэллэр. Быыл райсовет сессияларыгар оройуон поруотун хаһаайыстыбатын сайдыытын 15 бөчүмүһү боппууостара дүүллэһиллэн туһааннаах быһаарымылар ылынылар уонна олоҕо сүннүүнэн олоххо киллэринниилэр.

Мытылабыт сессияларга оройуон Советын депутаттарын активностара үрдөөн иһэр, боппууостары дүүллэһингэ кыттыбыт дьон 70 бырыһыаннара — депутаттар. Ол эрэри сорох депутаттар сессияларга кэллэлэр, дүүллэһиллэр боппууостарга кыттымын ылымылар намыһах. Маньаха, бастатан туран, райсовет исполкома, кини төрийэр-маассабай үлэлэни дьарыктанар ашараата быһаччы буруйдаахтар. Инициатива сессиялары бөлбөмтөнүн хаачыстыбатын аныа тупсарымы эрийиллэр.

Үтүө депутаттар бйэлэрин үлэлэригэр үчүгэй көрдөрүүдэри ситиһэн, атыттарга үтүө холобуру көрдөрөдөр. Пилетка тутах сылыгар ситиһилээхтик үлэлэббит депутаттартан Эрилин Эристини аатынан совхоз манньахсыта А. Т. Кузьминаны, Карл Маркс аатынан совхоз кылаабынай агронома С. В. Кочеткованы, «Якутсельстрой» трест тутар учуастагы бодуотунуһа Е. Н. Лыткины, Субурускай аатынан совхоз Болтонгодоу отделениетин тракториһа Н. Т. Слепцову, ити совхоз Кытаанахтаагы отделениетин бачута М. И. Лазаревы у.д.а. көрбөтөн бэлэтиһибит.

Оройуон Советын депутаттара быыбардааччылар наадаарын олоххо киллэрингэ арыһада суох үлэни ыттылар. Барыта 49 нааказ толорууга ылылым быһыттан 31 нааказ туолла, атыттар толорууга сымдааллар. Нэһиликтэр Советтарын депутаттарыгар киирбит 175 нааказтан 111 туолла, 36 толорууга сымдаар. Ол эрэри сорох нааказтар, туһааннаах хаһаайыстыбаннай органдар эппиэтинээ суохтарыттан, онуоха райсовет исполкома бйрэмэтигэр сөптөөх дьаһаллары ылбатарыттан толоруллубат туруктаахтар. Итинник нааказтарынан буолаллар: Хайахыт кулуубун уонна Чурапчы селиэтинньэтин арбаа мааһаһын өрөмүөннөөһүн, Одьулуунга уонна Чакырга почта отделениеларыгар сөптөөх дьаһалар булан биэри. Сорох нааказтар, үчүгэйдик үөрөһүккэ эрэ толорууга ылбыттан, олоххо киллэриниллэбэт кутталлаахтар (Хадаарга детсады тутуу, Чурапчыга үтүө астыр куканы саһардым, Кытаанахха детсад дьыттан тутуу, о.д.а.). Инициатива быыбардааччыларга курааныгар эрэнэрбөт наадаттан, толорууга ылымыах иһини быыбардааччылар этиилэрин Советтар исполкомнара бары өттүнэн кичэллээхтик үөрэтэллэрэ наада. Уп-харчы, документация өттүнэн хааччылымыбыт эрэ буоллахтарына, онуок этиилэри нааказтар быһымыларынан бйртөгөтөр бэрээдэги олохтуох тус-таахпыт.

Советтар депутаттара бары көрмөтө быыбардыыр уокрууттарыгар быыл иккиттан итэһэ суох сырыттылар, отчуоттаатылар, бйэлэрин үлэлэрин-хамнастарын билиһиннэрдилэр. Бу үлэни Хайахыт, Чакыр, Мугудай нэһиликтэрин Советтарын исполкомнара бачача үчүгэй тэрэһиннээхтик ыттылар.

Ол эрэри Статус туһунан Сокуон көрдөбүлэригэр эппиэтинир курдук бары депутаттар Совет үлэтигэр активнайдык кыттар буолбатаахтар. Сорохтор күһөйүн өрө күүһүн бйэлэрин уокрууттарыгар сымдааллар. Сессияларга көтүүтү, дүүллэһиллэр боппууостарга кыттыбат буолуу-хааччылар, арыһа да буолаллар,

бааллар. Отчуоттуур бйрэмэҕэ райсовет 50 депутат-тыттан 4 депутат эрэ депутатскай запростары огордулар. Оттон нэһиликтэр Советтарын 330 депутаттарыттан бир да депутат запрос огорбото. Депутаттар бастайааннай комиссиялар үлэлэригэр кыттымылара эмнэ ситэтэ суох. Маньаха буруйу ордуң ити комиссиялар председателлэре сүтэллэр. Райсовет бастайааннай комиссияларын председателлэре А. М. Кривошапкин, П. П. Дьячковский, А. С. Шадрин, Р. А. Филиппов комиссиялар чилиэннэрэ депутаттары Совет үлэтигэр активнайдык тардымыа инициативалаахтык үлэлэбэтилэр. Инициатива бастайааннай комиссиялар үлэлэрин тосту тупсарар соруҕ турар.

Толорууу контуруолааһынга үлэ бачача ытылларын үрдүнэн, итэһэстэр билигин да арыһада суохтар. Бу боппууоска исполком отделларын, предприятийлар уонна учреждениелар салайааччыларын отчуоттарын исполком мунньахтарыгар арыһахтык итиһиннэ. Сорох отделлар салайааччылар туһааннаах уураахтар итиэнэ быһаарымылар туолууларын мөлтөхтүк контуруоллууллар, толороччулар отчуоттарын, информацияларын райсовет исполкомугар бөлбөмтөн киллэрбэттэр.

Райсовет исполкома киники бйрэмэҕэ алын Советтары салайымы тупсарга, кинилэр материалнай базаларын бөдөргөтүүгэ кэккэ дьаһаллары ылбатар. Хатылы, Болтоҕо, Кытаанах, Одьулуун, Мугудай, Болугур, Чурапчы сельсоветтарын исполкомнарын председателлэре райсовет исполкомугар отчуоттаан бйрэмэтигэр сөптөөх ылымылар-көрдүлэри, көмөнү ылдылар. Итиннэ төгө исполком мөлтөх үлэлэх Болтоҕо, Сылан, Хөтөҕө нэһиликтэрин Советтарыгар бйрэмэтигэр сөптөөх көмөнү огорбото. Ол да иһин ити Советтар исполкомнара совхозтар отделениеларын хаһаайыстыбаннай үлэлэрин мөлтөхтүк дьарыктаналлар, бюджетнай таргиттэлэргэ сөптөөх салалтаны, контуруолу одоһотобот, төрийэр-маассабай үлэҕэ элбэх итэһэстэрдээхтэр.

Үлэһиттэр общественной таргиттэлэрин салайымы уонна контуруолааһын туруга иһинтэн ордуга суох. Үтүө табаарыстыы сууттар, народнай дружиналар, дьахталлар уонна төрөһүттэр комитеттара мөлтөхтүк үлэһитлэр. Оройуоннаабы да, нэһиликтэрдээҕи да Советтар исполкомнара общественной таргиттэлэр үлэлэрин салайымыга баар итэһэстэрин соруһуулаахтык туораталара модьулулар.

Тохсус пилетка төрдүс, тутах сылыгар оройуон промышленнай, производственной таргиттэлэре былааннаах сэрүдэхтэрин сүннүүнэн сөптөөхтүк толорон иһэллэр. Валовой бородууксуйаны огоруу 11 мйдааҕы сэрүдэ оройуон үрдүнэн 106 бырыһыан туохта, ол иһингэр өт-үүт комбината 107, лесопункт 111, типография 104, бытовое комбинат 108 бырыһыан толороннор, былааны таһынан барыта 194,8 тыһ. солкуобайдаах бородууксуйаны биэрдилэр. Ити аастыт сыл туһааннаах көмнөөр 323,4 тыһ. солкуобайынан элбэх. Оҕоһулубут бородууксуйаны багарымы былаана аастыт 11 мйга оройуон үрдүнэн 110, ол иһингэр өт-үүт комбинатыгар 112, промкомбинатка 104, лесопункта 102, типографияга 104, бытовое комбинатка 101 бырыһыан. Былааны таһынан 346,5 тыһ. солкуобайдаах бородууксуйа батырылыныа.

Нэһилиэннээҕэ өгөнү огоруу сылааҕы былаанын бытовое комбинат коллектива ахсыһымы 11 20 күнүгэр толоруу ситистэ. Эт-үүт комбината сылааҕы былаанын эмнэ ити бөддьүөхкө толордо. «Межколхозстрой» үлэҕэ киириэхтээх объекттары барыларын туттарда, ол эрэри 1974 сылааҕы былаанын баара-суоҕа 86,5 бырыһыан, онтон совхозтарга огорор үлэтин 79 бырыһыан өрө толордо. Онон сылааҕы былаанын 100-чөкө тыһ. солкуобайынан толорбөт кутталыныа.

Коммунальнай хаһаайыстыба сылааҕы былаанын үлэ бары көрүннэринэн толорорго соруҕтанан үлэһиттэр. Бу коллектив ордуң улахан бөлбөмтөнү хаһаан иһэр трансперт, ырааһырдым үлэлэригэр уурухтаах. Сибээс уездын уонна ДТЦ үлэлэрин сүрүн көрүгүнэригэр 11 мй түмүгүнэн толорон иһэллэр. Ол эрэри бу производственной коллективтар үлэлэрин хаачыстыбата көрдөбүлгө толору эппиэттээбэт. Ыраах нэһиликтэргэ почта бйрэмэтигэр тиэрдилибэт. Телефон, радио үтүс сирдэргэ мөлтөхтүк үлэһитлэр. Оройуоннаабы суол учаастага республиканскай суолталаах суол оҕоһуутун былаанын тохто. Оҕоһулубут да суоллар хаачыстыбалара быстар куһаҕан, былааны толорууга төрийэр үлэ ырааһынан ситэтэ суох.

Райпотреббщество (бырабыллыныа председатели, депутат Н. А. Кожуров) 11 мйдааҕы уонна ахсыһымы маньаҕы аһарымылар розничнай эргин былаанын 96 бырыһыан толордо эбэтэр 422,9 тыһ. солкуобайдаах промышленнай уонна продовольственной табаардары нэһилиэннээҕэ ситэ атынлаабата. 57 мааһымытан 31-рэ былаанын ырааһынан толорбото. Ити итэһэстэр райПО салалтатан өттүттэн тохто. Сударственной былааны толорууга сөптөөх тэрэһин, сударственной былаанын бөлбөмтөн, кыһаан ирдэбит суоһуттан, эрдэтэн былааннаан, кыһаан мүнүнэн, аһаан-суоттан үлэлэбэтэхтэн таргиттылар. Дакылаатчыт итинтэн салгыы үөһэ ааттамыт таргиттэлэр үлэлэригэр баар итэһэстэри туоратым, сударственной былааннары халбаҕа суох толоруу, производство көдүүһүн үлэтин соруҕтарытар кичиник тохтоото. Сыл түмүгүнэн үлэ туругун сийилин ырытан туран, хас бйрдин коллектив кэлэр сылга бйылгы итэһэстэрин хатылаабат иһин сыл саҕатыттан үлэни былааннаахтык таргиттээхтэх.

Райсовет исполкомун отчуотугар поруот үөрэһирини, доруобуйа харыстабылын, социальнай харалта, физкультурнай-спортивной үлэ, общественной бйрээдэни бөдөргөтүү боппууостарыгар, культурнай-сирдатар учреждениелар, оҕо таргиттэлэрин үлэлэригэр улахан мистэ бйрилиниэ. Отчуоттуур көмгэ оскуолалар уонна оҕо таргиттэлэрин материалнай базаларын бөдөргөтүүгэ кэккэ үлэлэр ытылыһылар. Сыланга 320 мнэстэлэх орто оскуола саҕа көрүлэ үлэҕэ киирдэ. Интернат-оскуола коллектива уонна Кытаанах нэһилиэгин общественнойно бйэлэрин көрүлэһиннэринэн бэрээдэги спортивной саалалары туттулар. Сылан орто оскуолатын урукку дьыта, Одьулуунга Үрэх-Күөрэ деткомбинатын көһөрөн туттан өрө таргиттэлэригэр бйрилиниэ. Болтоҕо уонна Чакырга спортивной саалалар тутулаллар. 1974 сылга Хадаар, Соловьев, Одьулуун, Аларар 8 кылаастаах уонна Хатылы орто оскуолаларыгар барыта 106 тыһ. солк. өрөмүөн ытылыһыныа.

Оройуонга педагогическай кадрдар сыл аайы элбөөн, хаачыстыбалара тунсан иһэллэр. Быыл 57, ол иһингэр 37 үрдүк үөрэхтээх учууталлары саҕа ылдыбыт. Бүтүүн орто үөрэхтөөһүн туһунан сокуон сөптөөхтүк толоруллан иһэр. Быыл 535 оҕо 8-с кылааһы бүтөрбүтүттэн 95,2 бырыһыан үөрэхтэри сирдатылар. 160 учуутал үөрэтэр оҕолор 100 бырыһыан үөрэҕи билиһиннэри ситистилэр. Оройуон үрдүнэн үөрэҕи билин 96,1 бырыһыанга тийдэ.

Ол эрэри оскуолаларга үөрэтэр-иитэр үлэ барыта үчүгэй буолбатах. Үөрэҕи билин ордуң Чурапчы, Кытаанах уонна Дирин орто, Аларар уонна Одьулуун арыс кылаастаах оскуолаларыгар намыһах. Үөрэһэччилэр ортолоруттан бэрээдэги көһи Хатылы, Чурапчы, Дирин, Соловьев оскуолаларыгар элбэхтик таһар. Онон оскуолалар салайааччыларын, учууталларын эппиэтинэстэрин үрдэтигэ көрдөбүлү күүһүрдөбүт наада.

Оройуонга культура учреждениелара урукку сыллардааҕар арыһада ордуң үлэлэббитэрин үрдүнэн, билигин да элбэх итэһэстэр бааллар. Мнэстэр сылдым, көмөнү огоруу ситэтэ суох. Уус-уран самодельность куруһуоктара системалаахтык үлэлэбэттэр. Ол түмүгэр ардыгар үчүгэй бөлбө, дьини хоһоно суох, дьону көрөхсөһүт концерлар, бйэрдэр ытыллаллар. Улахан хаалымы библиотечнай үлэҕэ баар. Бу итэһэстэри туоратымыга культура отдела чопчу соруҕтанан үлэһиттээх.

Кинесет коллектива быыл мөлтөхтүк үлэлэтэ, 11 мй түмүгүнэн 31 киноустановкадан баара эрэ 8-на былааннарын толордулар.

Эмтир-санитарнай холбоһук кырата суох үлэни ыттар. Эмтир учреждениелар ахсааннара уонна технической сабыллылара наадыһыны сүннүүнэн эппиэттиһилэр. Ол эрэри доруобуйа харыстабылытар өссө да ситэ быһаара илик үлэлэбэт үгүстөр. Олортон ордуң улахана нэһилиэннээҕи комлекснай көрүү былаана туолбата, сорох ырыһылары утары ссхуһуу аффективноһа намыһах. Кадрынан хааччылымы ситэтэ суох. Санитарнай туругу тупсарымыга үлэ мөлтөх.

Оройуонга буруйу огорууну утары охсүүгэ уонна общественной бэрээдэги бөдөргөтүүгэ партийнай, советскай уонна общественной таргиттэлэри кытта бйргэ райсовет исполкомун ис дьылаада отдела кырата суох үлэни ыттар. Ол үрдүнэн буруйу огоруу, общественной бэрээдэги көһи түбэлталарэ билигин да таһса тураллар. Бу өтлөк үлэһиттэрэ общественной таргиттэлэри кытта сибээстэрэ мөлтөх, наһаа көрдөбүлгэ эппиэтинир тына уларыта тутуу быһаар-да.

ТАБ. Р. Р. БУРНАШЕВ ДАКЫЛААТЫН БҮТҮҮТЭ

Норуот үөрэҕиринитин, культура, доруобууа харыс-
табыл, киинэ, физкультура уонна спорт тарилта-
ларин үлээринин министэра сельскай Советтар ис-
полкомнара быһаччы дьарыктаннахтар. Советтар
исполкомнара ити тарилталар үлээрин күннэтэ
аһааллара, контуруоллуулара уонна районисполком
туһааннаах отделларын кытта мкса сибээстээх үлэ-
лэллэрэ наада.

Оройуон бюджетта ороскуот өттүнэн 11 мй түмү-
гүнэн 91,5 бырыһыан толоролуна. Бюджетнай та-
рилаттар сүрүн итэҕэстэринэн биҕэргэтиллибит сме-
таа олохуран үбү аарай-суоттаан, көмүһүнэн тут-
туу ситэтэ суоҕа буолар. Ол иһин кэлэр сыл су-
туттан биэрэр иэстээх сылы түмүктөөһүн тахсар.

Пятилетка төрдүс, тутаах сылынаагы государствен-
най былааннары оройуон совхозтара толорор кыах-
тынылар. Ахсынны 15 күнүһэри турутунаа госу-
дарствога үтү атылалааһын былаана 103,9, эти
итиал-һын сорууда 105 бырыһыан толоролууну-
лар. Общественнай сүөһү интигитигэр былаан толо-
рулууда. Үтү валовой ыаһын сыллаагы былаана
ахсынны 1 күнүгэр 101,1 бырыһыан туолла. Туо-
раттаах культуралартан валовой үүнүүнү ылаһыта
быһааталастыба толоролуна.

Быһылгы сүрүн итэҕэстэрибинэн сүөһүтүн эти,
үтү аһынны түртүн төтүмүһүн үрдэтин кыаллыба-
тара, төрүүбү ылаһы наһаа уонна сүөһү көһү-
нөн өлүүтэ элбэҕэ буолаллар.

Тыа хаһаайыстыбатыгар пятилетка соруахтарын
толорор иһин кэлэр 1975 сыл бастаа күннэриттэн
аарай-суоттаан үлээһин ирдэнэр. Бу соруу толоруу
общественнай сүөһү кыстыгыттан улахан түтүлү-
күтүк. Ол иһин быһылгы ыарахан кыстыгы тэрэ-

һиннээхтик туоратынаах сүөх баар жүүспүтүн,
кыахтыгы түмүк, тарийэр үлэбитин тосту тупса-
рыах көрүһүнээхпит. Маныаха тахсар итэҕэстэри ту-
татына туоратан иһингэ сүрүн кыһамны уурул-
дуохтаах.

Сүөһү туһата сүөх өлүүтө тарийэр үлэ мөлтөдүт-
төн, үлэһиттэртэн көрдөбүл наһаабыттан, материал-
най ирдэбил сөптөөхтүк туруоруллубатыттан, зоо-
технической уонна ветеринарий үлэ ситэтэ суоҕут-
тан үгүстүк тарыста. Ол курдук, быһыл 11 мйга
970 мнаах сүөһү, 251 сылгы көһүһүнөн өлөн, аас-
ныт сылан мнаах сүөһү өлүүтэ 212 уонна сылгы
өлүүтэ 31 төбөнөн улаатта. Ити түмүгэр барыта
1221 мнаах сүөһү уонна сылгы өлүүтүттан барыл-
лаан аарымнан 330 тонна эти сүтэрөн, 500 тыһ.
солкуобайдаах пөчөөккө түстүбүт. Ол онорбут эһит
11 бырыһыаныгар тэтиһэр. Сүөһү туһата сүөх
өлүүтэ Сүбүрүускай аатынан совхозка ордух маас-
сабайдык тарыста. Бу хаһаайыстыбага 415 мнаах
сүөһү өлөн ааспыт сылан 118 төбөнөн, 108 сылгы
өлөн 35 төбөнөн улаатта.

Быһыл оройуон үрдүнэн ходоһуна төрдүттэн туп-
сарымга государство үбүттэн 305 тыһ. солкуобай
коруллан 2734 гектар сир оҕоһулуудуулааһыттан, ах-
сынны 1 күнүһэри турутунаа 226 тыһ. сол-
куобай ороскуоттанан 1608 гектар ходоһа сирэ төр-
дүттэн тупсарыллына. Тманы баһыһаа аһаан со-
лоһуһуна 190 тыһ. солкуобай корулуубута, 320
гектар сирэ үлэҕэ киллэриллиэхтэаа. Онтон 132
тыһ. солкуобай ороскуоттанан, 224 гектар сир туһа-
а киллэрилиннэ. Бу үлээри ытыгыта «Сельхоз-
техника» отделениета, Чурапчы уонна Таатта ПМБ-лара
үлээтилэр.

Оройуон хаһаайыстыбаларыгар мелиорациялаһыт
сирдэри туһаныа сөптөөх болгомто ууруллубат. Хо-
лобур, Карл Маркс аатынан совхоз Болугурулааа
отделениетыгар 1972 сылга үлэҕэ киирбит 78 гек-
тардаах сиргэ ардахтар система иккис сылын үлэ-
лээбэтэ. Биир да хаһаайыстыба от сизмэтин хому-
һуунан дьарытанамат. Онон оҕоһулуубут сирдэр кы-
рыс тармакка туһата сүөх ситымылара тахсар. Ходо-
һаа минеральнай уовурдууну киллэрингэ 7000 гек-
тарга былаан тиэрдилибитэ, онтон баара эрэ 2040
гектар уовурдулуна.

Бу итэҕэстэри туоратыаахха, мелиоративнай үлээ-
ри ытыгыта уонна минеральнай уовурдуулары кил-
лэрингэ улахан суолтаны биэриэхха. Балары совхоз-
тар салайааччылара, специалистара уонна сельсо-
веттар исполкомнара кытаанах контуруола ылаһы-
ла наада.

Хаһаайыстыбаларга техниканы туһаныа, көрүү-
харыйыа туруга мөлтөх. Колхозтар совхозтарга тах-
сыларыгар барыта 35 трактор, 31 автомашина, ах-
бах техника эргэрен, алдьанан устулунна. Оттон Су-
бүрүускай аатынан совхоз быһыл 10 тракторы, 6
автомашинанын туһаныттан устар. Механизаторлар
тнийбэтэриттэн техника онорумтуота наһаах. Сыл-
аас гаражтар, мастерскойдар арыһахтар. Механиз-
тордар ортолоругар социалистической куоталаһы
дьиһээхтик тариллибит. Техниканы көрүүгэ-хара-
һыма уонна үрдүк кэдүүстээхтик туһаныа ула-
хан болломтону ууруохха, баар итэҕэстэри туора-
тылаа эрчимнээх дьаһаллары ылаахха.

Норуот хаһаайыстыбатын бары салааларыгар оро-
йуон олохтоох Советтарын тарийэр-маассабай үлээ-
рин салгы тупсарыа, киһилэр оруолларын өссө
үрдэтин—дьоһуһаах сорукупт.

СЕССИЯ ТРИБУНАТЫТТАН:

Кэсэтингэ тыа эһит депутаттар уонна сессия кытты-
лаахтара сүрүн болломтону райсовет исполкомун уонна
сельскай Советтар тарийэр-
маассабай үлээрин салгы тупсарыа, онон пятилетканы
сигиһилээхтик түмүктээһингэ
киһилэр салайар, тарийэр
орчуолларын утумнаахтык үрдэ-
тэ иһин сорууттарыгар туһаай-
дылар.

Хатылы кэһилиэтин Советын
исполкомун председателе А. А.
Синеев кэһилиэһинэ олохун
культураһын үрдэтингэ ылаһы-
мт эбээһэтэстибэлэрин то-
лорууга, бөһүөлэги тупсаран
тутууга уонна общественной ба-
рээдэги бөгөрөтүүгэ ытар
үлээрин туһунаа көсөтө.
Сельсоветтар депутаттарын
производствода оруоллара үр-
дөн, тустээх үлээригэр куһа-
дана сүөх көрдөрүүлэри сити-
һаллар, диир киһи. Ол түмүгэр
совхоз отделениеларын социа-
листической куоталаһымылар
Хатылы отделениета иһинки
иэстэҕэ иһэр. Ханнык баҕарар
үлэни көсһиллээхтик, олохтоох-
тук ытыгыта кыһамнаахха наада.

Общественнай сүөһү быһылгы
сметыһын тэрээһингэр тахсы-
быт бөдөн итэҕэстэр уонна ону
туоратыаа ытыллар үлэ ту-

ругун туһунаа депутат, тыа
хаһаайыстыбатын управленис-
тын начальнига Е. П. Коркин
манньык эттэ:

—Хайа да сылан быһыл чач-
ты ыарахан кыстык кэлбитин
үлэһиттэргэ диринчик өйдөтүү,
үлэни-хамнаһы онуоха эппиэт-
тир курдук күүһүрдөн тари-
йи бүкүтүн ситэтэ сүөх. Ол
да иһин кыстык иһин ыйыгар
213 мнаах сүөһү көһүһүнөн өл-
лөн аһымак мөлтөхтүк та-
риһалар. Ордук Сүбүрүускай
аатынан совхоз ыарахан бала-
һамнылаах, ааспыт сыллааҕар
быдан аһымак аһымактаах. Ма-
ныаха совхоз салайааччылар
сөптөөх сыанаа биэрбөһүк, үлэ-
ни үтүгөйдик тарийбөһүк олоро-
лор. Атын да хаһаайыстыбалар-
га от аһымак тийбөт, кыстык
тэрээһингэр үтү итэҕэстэр
бааллар. Иһахтарбыт үгүстэра
наһаа ороһулар уонна иэстэр-
тар. Онон кэлэр сылс үүккэ
улаханымк одустар буолау-
бут. Сорох отделениелар үтү
иһингэ улаханымк хаалаа
иһэллэр. Забах үтү ыыр иһах-
тар бааллара тарийэр үлэ мө-
лтөдүттөн кыаллыбат.

Депутат, Сүбүрүускай ааты-
наа совхоз парткомун секре-
тарга А. М. Крисованкин иһи-
лэнтер Советтара общестей-

най тарилталэри ситэтэ сүөх
салайаллары, общественной
барээдэги иһин үгүстүк ты-
һаарыллары уонна совхозка
сүөһү интигитин ирдэтингэ
кыһамныах ытыллар үлээри
тустарынаа эттэ.

РайПО бырабыланыһатын
председатели солбуһаачы
А. Д. Алексеев эргэһи үлэтин
сорох бопһуруостарыгар тохтоо-
то.

—Советтар бастайааңнай ко-
миссияларын үлээрин тупса-
рыа соруу туруоруллубута.—
диир депутат И. Д. Нерстоев.
—Ол эрэри сорох сирдэргэ ити
комиссиялар бийиги да мө-
лтөхтүк үлэһиллэр. Холубур,
райсовет культурулаа дьарык-
танар бастайааңнай комиссияга
балтараа сыл буолан баран са-
һа мунуһахтаата. Иһилинтер-
гэ да мөлтөхтүк үлэһиттэр ко-
миссиялар үгүстэр. Тыа сирдэ-
ригэр, ол иһингэр Хонтоборо
сельскай кулууптар, киноуста-
новкалар үлээригэр үгүс ита-
бэстэр бааллар. Иһилинтер
Советтара культурулай-сырда-
тар тарилталэр үлээринин уо-
на олох-дьаһах бопһуруостары-
наа ситэтэ сүөх дьарытанал-
лар.

Депутат, Сүбүрүускай аатынаа
совхоз бороон көрөөчүтэ П. Ф.

Крисованкина киһи үлээһин
коллектива хас биридиги бо-
роон сууккатаагы эбидилигин
650 граммга тиэрди, быһыл кы-
һын устата иһини ылаһыта
туруоруумут соруутарын толо-
рууга бары күүһү, дьоһуру уу-
ран үлээһинин туһунаа кы-
сөтө. Итинтэн салгыа киһи
Лихаады ферматыгар дареу
аһар туһунаа райсовет испол-
комун быһаарыаа, толорулаа
илитиһ, бөһүөлэк маһаһыны-
гар үтү атылалаһытын, итиннэ
сибээстээн ферма үлэһиттэра
улаханымк эрйидэлэлэрин ту-
һунаа эттэ. Депутат, Карл
Маркс аатынан совхоз ыла-
һыкыта А. И. Аммосова рай-
совет исполкома албах тарийэр
үлэни ылаһытын бөһүөлэгэ
уонна Муҕудайтан оройуон Со-
ветыгар талыһылымт депутаттар
ыратта сүөх үлэни ытаалларын
итиһнээ быһаардыааччылар ту-
руорсар бопһуруостарын туста-
рынаа эһини онордо. Ити кур-
дук, депутат, Сүбүрүускай
аатынан совхоз ылаһыкы-
сыта У. Е. Макарова быһаар-
дааччылар биэрбит аһааһарын
толорууга байыттын эһини ту-
һаайда.

—Райсовет исполкома бай-
тын тарийэр-маассабай үлэтигэр
сорох ситиһиллэрдээх үлээтэ,

—диир Хадаар иһилинэтин Со-
ветын исполкомун председате-
ле М. М. Мартьянов. —Иһи-
лэнтер Советтарын үлээри
райсовет салаалатыттан улахан
тутуахтыаа. Иһини сорох
ылаһымыт быһаарыһарбыт, хо-
лобур, бөһүөлэги уонна сүөхү
тупсаран онорууга туолбаты-
лар. Ити курдук, райПО сала-
атыгар иһини киллэрибит хас
да эһиллэрибит толоруллубаты-
лар. Маныаха сорох ытыллар
үлээри толоруллуунура хаһа-
йыстыбаһынай салайааччыларга
көһөн иһини хаалар. Совет дьа-
һалыгар ханнык да техника
сүөх. Оттон техникаһаа ити са-
лайааччылар көмөнү онорбот-
тор. Иһини олохтоох ха-
һаайыстыбаһынай салайааччы-
лар Советтар исполкомарын
быһаарымыларын олоххо киллэ-
рингэ аһааһат көмөнү онорол-
лоро наада.

Оройуоннаагы эһитир-сани-
тарнай холбоһук кылаабынай
иһиһа А. И. Перминов сорох и-
һилинтергэ бааньыктыр үлэ-
лээбэтэрин, онуоха сельскай
Советтар сөптөөх үлэни ыппа-
ратарын иһида. Депутат, ССКР
райкомун иһини секретарга
М. Е. Перминов байыттын эһи-
тигэр, райсовет исполкома үгүс
тарийэр үлэни ылаһытын ба-
һиһтээн туран, фашистскай Гер-
манияһы ылаһы 30 сыла туо-
луутуи көрсө бөлөһөһини үлэ
сорууттарыгар иһини тохтоо-
то.

Профсоюзнай тарилталэргэ
этчүөттүүр-быһаардыр мун-
наахтар ытыллан бүтүлэр.
Билигин оройуонна 20 араас
сааһа профсоюзнай тарилталэр
бааллар. Киһилэр 14 отрасле-
вой местпоһаахтар, 6 оро-
йуоннаагы комитеттар үлэ-
лиһалар.

Быһылгы быһаардарга мест-
комнар уонна райкомнар сас-
таптаа улаханымк сатыары-
дыһаа, киһилэргэ үлэҕэ опы-
таах табаарыстар кэллилэр.

Өтчүөттүүр-быһаардыр
мунуһахтарга ис профсоюзнай
үлэҕэ улахан болломто ууру-
луна. Билигин үлэһиттэр
96,2 бырыһыаннара эрэ проф-
союзтаахтар. Үөрөх уонна тыа
хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин
профсоюзтарыгар чилиһиннэ
ылаһы ситэтэ сүөх. Социали-
стической куоталаһыны са-
лайыта итэҕэстэр элбэхтэр.

Эһилэргин уонна культу-
ра үлэһиттэрин профсоюзтара
ити дьоһуһаах дьылаһаа
үтүгөйдик дьарытанаматтар.
Кэлэр өттүгэр куоталаһымынаа

һиһ, боротуулааһын, сокуону
иһин салһаһаа тахсар. Онон
сэрэтэр, нитэр дьаһаллары
үтүмнээхтик, былааннаахтык
ылаһаа, уһаты-туора хаа-

өтчүөтунас хайдах туруктаа-
а болломто киһингэр ту-
руохтаах. Сокуоннай сааста-
рын ситэ илик производствода
үлэһиттэр иччаттарга сокуону-
наа көрүлүбүт чөпчэтиннэр,
эһин төлөбүрдэр төһө сөптөөх-
түк туттулалларын эһиһа ит-
тарийһиреһиэхха.

Производствода, ордух тех-
никаны туһаныаа куотал
сүөх буолауутугар бөрөбүрү-
лэри ытаан, дьаһаллары
ылаһа иһэр наада. Аһаан эрэр
сылга тыа хаһаайыстыбатын
үлэһиттэрин профсоюзун рай-
кома бу үлэҕэ болломтотун
ситэ уурбатарын түмүгэр ме-
ханисатордэр дачһаһиллэра
үгүстүк таһаарылыһаа. Бу
этэҕэс булгуччу туоратыла-
һахтаах. Онуоха механиз-
тордар баһиллэрин үрдэтэла-
рин, дьессинилиһиллэрин туп-
саралларын ситиһиэхха. Ити-

рик туруктаах сылһаа уруу-
ла опороллоруу булгуччу боп-
сүөхха.

Иһилинтин профсоюзнай
чилиһинскай усуһуоһу хому-
һууну төрдүттэн бөрөдээ-
тирбит наада. Оччөҕө эрэ
сметанан көрүлүбүт үи бы-
лааннаахтык ороскуоттанара
сигиһиллэһэ. Киирэр үи үгүс
етто үлэһиттэр культурунай
сыһылаһаһарын тарийингэ,
физкультурнай - спорттивнай
дьаһалларга ороскуоттаннах-
таах.

Профсоюзнай тарилталэр
үлээрин салгы тупсарыа—
тохсөс пятилетка соруахта-
рын ситиһиллээхтик толоруу
дьоһуһаах усуһуобуйата.

В. ЛЫТНИН.
профсоюзтар оройуоннаагы
советтарын президиумун
председателя.

Профсоюзнай олох
САГА КҮҮҮҮШЭН

дьону маассабайдык хаһа-
ха, бастыһынар опыттарын
киһитик тарһаахха, түмү-
гэри бириэмэтигэр онорон
уонсай билиһиһа-көрүүгэ та-
һааран иһлэхха.

Профсоюзнай үлэ биир сүрүн
сорутунаа үлэ дьессинилиһи-
нэтин бөгөрөтүү, үлэ туһу-
наа сокуоннары халһаһа сүөх
тутуһууһунары буолар. Оттон
биһиһа дьессинилиһиһаа кэ-

мааччылары тутатына дьүүл-
гэ-дьуһунгэ туруоран иһиһа-
ха.

Үлэ төлөбүрэ төһө сөһкө
оҕоһуларын, бөрөдүккүһа
хааһыстыбатын көрөр, хойту-
руолуур эбээһинэс эһиһа
профсоюзка сүктэриһаллар. Ити-
лэри анардас тарилталэр са-
лайааччыларыгар сонһуур
сыһа. Үлэ расценката төһө
сөһкө тутуһуулаара, үтүөт-

У Т У Ъ К Э Н О Л О Х

Жатайдары өйөөн

Холото — Эрилик Эристин кыттыбыт депутаттар, общест-
 аатынан советтос киши, бөлүгү от-
 делениета. Мавна элбөх ынах
 сүөһү уонна салгы ийиллэр. Ол
 эрээри быйылгы кыстыкка үтү
 ылыгы, сүөһүү тыннаах
 ийитигэ уонна эби аһылыгы
 бөлөмөнүнүгэ бу отделеение
 коллектива советска хаалап
 иһэр.

Сотуртаагыта Холото нэ-
 иллексин Советын исполкомун,
 советска партиянай төрүтэ
 бюротун уонна профсоюз местко-
 муун холбонуктаах муунахтара
 буолла. Онно общественной сүө-
 һү кыстыгыт икки ийин тү-
 мүктэрин туһунан боннурөөс
 алаан-иинээн көрүлүмэ. Инфор-
 мацияны местком председателэ
 Д. И. Петров өтөрдө. Көмөһүнүгэ
 кыттыбыт депутаттар, общес-
 твеннай төрүтэлэр саллааччыла-
 рара Жатайдары судуоны өрө-
 мүнөһүр завод коллективин
 ыгырыгыт киэнтик өйөөһүнү
 төрүтүгэ өттиһэр. Муунах хае
 бириди төрүтэ фермалары
 кытта нефтэинин күүһүрдэри-
 гэр, асигационнай-маасабай
 үлэһэ активнайдык кыттарыгар,
 эби аһылыгы бөлөмөнүнүгэ
 быһаччы көмөнү өгөрөрүтүр
 уураах ылына. Эргизин пред-
 приятиета (директор М.Г. Охлоп-
 кова) сүөһүттэри наадалаах
 табардарынан хааччылыгы
 болдохтотун уурамыгар, ферма-
 ларга тийэ сымдыан атылаа-
 ыны төрүтүгэ соруудахтанна.
 Т. СОКОЛЬНИКОВ.

Агитзоналар көмөлөрө

Иитэр үлэ дьон олорор
 гирдэринин мытыалар буо-
 луобуттан ыла көрөхсөбил-
 лэх баһымынар көтөрүлүр
 буоллулар. Агитзоналар үлэ-
 лэр политическай агитация-
 нын өрө муһурдамат. Кини-
 лэр икки ардыларыгар ыраас-
 чабык олох ийин, уус-уран
 самодеятельность, спорка,
 оҕону ийитигэ, общественной
 бэрээдэксэ бастыыр ийин
 көхтөөх күрэхтэһилэр
 мытылаллар. Миң, ийилэр-
 тэн ойуччу ылан, зоналар ха-
 баһымытынан соруктары
 толорууга ийиллэһиһи тү-
 мэр аналлаахтары бэлиэ-
 тиэхини баарабын.

Быыл күһүн Карл Маркс
 аатынан советсэ Муҕулайдары
 отделениетыгар хомуллубут
 хортуппуй сыттылар кут-
 талаарын ийин специалис-
 тар уонна ийиллэх Советтин
 исполкома хортуппуй зона-
 ларынан үлэһэн талаарга
 быһаарыттар.

Зоналар икки ардыларыгар
 куоталаһы сагаланыта.
 Онуоха ордук тэрэһиннээхтэ-
 рин, дуулуурдаахтарын Арба
 М. СИВЦЕВ,
 агроном.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Оройуон киинигэр САҢА ДЬЫЛ-
 ЛААҔЫ БААЛ-МАСКАРАД П. М.
 Решетников аатынан народнай
 театр дыһэтигэр АХСЫННЫ 31
 уонна ТОХСУННЬУ 1 КҮННЭРИ-
 ГЭР КИЭҔЭ 8 ЧААСТАН саҕала-
 нар.

Маскарадка кыттааччылар көс-
 туумнэрин киэһэ 9 чаастан кэтэл-
 лэр. Үчүгэй көстүүмнэр ийин баста-
 кы, иккис, үһүс миэстэлэри ылбыт
 коллективтарга уонна 2 бастакы,
 3 иккис, 6 үһүс миэстэлээх бири-
 диһлээн кыттааччыларга бириэми-
 йэлэр олохтоннулар.

КОМИССИЯ.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского
 райкома КПСС и районного Совета депутатов труда-
 щихся Якутской АССР.

та, ийиллэр олохка түспүтэ... Түһүлэн ийин
 өйдөмүтэ: баһырыттар массынналарын аны
 өтөөх самолета сойуолаан хун сымдыгыттан бу-
 латын да матарыах буолбут... Бэрээдэкинир
 нуунга киллэрэлэрин кытта, көккөлөһө сытар
 саллаат көрөһүн этэ көрсөр...

Саллаат госпитальга икки ий сытар. Онтон
 эиһэ — фронт, гвардеец дыһыта. Биһир көмүгэ
 контузия ылар. Түгүн ахсын өлөр өлүүттөн
 быһытатан-арыттатан, бинтэһкэ, граната до-
 рдордох буйун Берлингэ тийэ сэримлэһэн си-
 ликтаһар, уорайдаах өтөөгү арбаар түөрдө
 уһса уурсулар.

СЭРИИ БАР, үһүн сүөлүн итинник ааспыт
 на атын хае да бойобуой медаллар кавалердара
 ефрейтор Дмитрий Лазаревич Сергеев, армейскай
 танканы устат, 19 сыл устата салгыһыттаа-
 быта, махталы-хабыла адыһын кырдылар
 дьери ылыта.

Кырдыга да, үтүөтүк олоруллубут олох! Би-
 лигин пенсионер Д. Л. Сергеев ыччаттара ара
 көлүөнэ үтүө үгэстэригэр ийиллэллэр.

С. ДАНИЛОВ.

СНИМОККА: Д. Л. СЕРГЕЕВ.
 Н. ДЬЯЧКОВСКАЯ фотота.

Соловьев.

Гидрометеорологическай прибордору өгөрөр Ритатаары опытной
 завод саҥа электроннай прибордору өгөрөн туһара киллэрэр. Бы-
 ыл «Риты» ударнай аккомпаниаторы (электроннай установка)ны
 өгөрүүтэ кирибитэ. Саҥа төрүт кыраый музыкальнай коллек-
 тивтар туттаһарыгар ананан өгөрүлүүнэ. Ордук Культура дыһэ-
 лэригэр, тыа сиринээри кулууптарга ударник-музыканы солбу-
 йуода. Электроннай «барабаник» киэнтик тардаммыт үтүкүлэ-
 ри дөрүһүлүүн, соп.

СНИМОККА: конструктор-инженер Татьяна Шарабура «Риты»
 үлэтин бэрэбэркэллэр.

Ж. ГРАУБИЦ фотота.

ССТА фотохрониката.

 ШАРЫН ТУЛА

КУБЕНТ. Катара праи-
 тельскайта дайду бары набиң
 ромма саһым ресурсаларын
 көсүһүрөтө бэс биллэһиһэр
 киллэрэр туһунан биллэрдэ.

ДАР-ЭС-САЛАМ. Быыл
 Танзанияда «Уджамба» бэс
 соттанар коллективнай үлэ
 бэрээдэһин аһаана бил-
 лэрдик улаатта. Баһынайдар
 конууларга, плантацияларга
 куурун-хааран үлэһиллэр,
 үрдүк үүнүүнү көмүһүлэр.

БОИИ. Арбаа Германияда
 Ингельштадт оройуонугар
 киһэр дэрэбиһиллэр ромма
 ийиллэһиһэллэр нууктар
 баһынайдар ийин бэр
 НАТО байыаннай полигонун
 канаттары утары сорунуу-
 лаах бырчыһаһы өгөрдулар.
 Баһынайдар бөлөхтөрө,
 танкалар уонна байыаннай
 орууһуруктар полигонга аа-
 ҕалларын көһөйбүтүлэр.

ВИЙИГИ ААДЫРЫСЫТ:
 ул. 12. ТЕЛЕФОНААРЫТ
 секретарь—9-14-95,

печатавай индекс 678700, Чурапчы а. Карл Маркс
 редактор—9-13-95, редакторы солбуһаччы, ийит-
 отделлар—9-14-95, уһаһай—9-15-95,